

DOMOVINA

Izstaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vrn. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katere naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Ustava v Srbiji.

Glavne točke nove ustave, katero je kralj srbski pred kratkim slovesno proglasil, so te-le: „Kraljevina Srbija je dedna postavna monarhija z narodno reprezentacijo, in državna vera v Srbiji je iztočno pravoslavna. Narodno reprezentanco sestavljata narodna skupščina in gornja zbornica. Skupščina sestoji iz 130 poslancev, zbornica pa je sestavljena iz 51 članov. 30 jih imenuje kralj, 18 pa jih voli narod. Nobeden zakon ne more biti proglašen poprej, nego je bil sprejet od obeh zbornic. Volilno pravico ima vsak srbski državljani, ako plačuje določeni davek in je izpolnil 21. leto.

Vsi Srbi so pred zakonom enaki, v Srbiji ni plemstva. Nikdo ne more biti sojen, ne obsodjen, dokler ni bil kompetentno zaslišan ali zakonitim potom poklican, da se brani. Kazen se more določiti samo z zakonom, za politične krivce se smrtna kazni odpravi. Srbski državljani ne more biti izgnani ob nikakoli priliki, preke (nagle) sodbe se odpravijo.

Sloboda vesti je neomejena; vse priznane vere so slobodne v Srbiji. Zabranjeno je vsako delovanje, naperjeno proti iztočno pravoslavni veri. — Pouk je sloboden, a osnovno šolanje je obvezno in brezplačno. — Novinstvo je slobodno; ne more se določiti ni cenzura, ni kaka druga preventivna odredba, ki bi ovirala izhajanje, prodajanje ali širjenje novin in spisov.

Kralj in njegova hiša morata biti iztočno pravoslavne vere. Kralj potrjuje in proglašja zakone, on sklicuje narodne skupščine. Nasleduje ga njegovo moško potomstvo iz legitimnega zakona po vrsti prvorodstva; ako pa kralj nima moškega potomstva, preide nasledstvo prestola na stransko moško linijo, istotako po vrsti prvorodstva. Ako pa tudi stranskih moških potomcev ni, tedaj preide nasledstvo na neposredno žensko potomstvo iz legitimnega zakona.

Imetje je nedotakljivo. Konfiskacija imetja se ne more odrediti v nobenem slučaju.

Narod srbski je dobil s tem ustavo, ki nosi v sebi pogoje za sloboden razvoj in daje tista jamstva, ki so potrebna deželi, ako se hoče imenovati civilizirano.

Ali tudi najlepše doneči zakon ostaja brez koristi, ako niso „blage volje“ oni, ki ga izvajajo.

Sijajen zgled temu imamo v avstrijskem § 19 drž. osnovni zak. Tu imamo najlepši zakon o narodni enakopravnosti, ki pa je ostal mrtva črka, ker ga oni, ki imajo oblast v rokah, ne-čejo izvajati. Vzlic § 19. se morajo slovanski narodi večinoma še bojevati za najprimitivnejša izvajanja načela narodne enakopravnosti.

Poleg zakona o enakopravnosti imamo tu še vedno na edni strani privilegovane, na drugi pa neednakopravne narode.

Tako bode tudi v Srbiji vse odvisno od tega, kakov duh bo vladal na visokem mestu. Ako bodo kralj in njegovi svetovalci hoteli točno izvrševati slobodna določila nove ustave, potem se je nadejati, da je prišla v Srbijo nova doba, doba dela za socialni, gospodarski in kulturni preporod.

Bojimo se, žal, da tudi novo ustavo ni narekoval duh časa, ne ljubav do naroda in zemlje, temveč več ali manj — vladarski egoizem. Baš srbski narod ima preveč vzroka novi ustavi ne preveč zaupati. Saj ustav je bilo v Srbiji skoraj že več, nego vladarjev. Sam knez Miloš je izdal — štiri ustave, in sicer leta 1817, 1830, 1835 in 1838. Tudi pokojni Milan je „osrečil“ Srbijo dvakrat z novo ustavo, in sicer leta 1869 in 1888. Ker pa niso vodili kralja Milana tisti idealni nagibi, katere mora vsak vladar vdahnjati ustavni reorganizaciji, tudi njegove ustave niti njega niso preživele.

Kaj je napolnilo sedanjega srbskega kralja Aleksandra, da je izdal novo ustavo? Morda res želja, da bi videl Srbijo in svoje podanike srečne,

toda manj optimistični politiki pa trdijo, da je tudi tukaj odločevalo več ali manj samoljubje. Govori se, da je kraljica Draga že povila hčerko, kar pa se iz jasnih ozirov še skriva. Pa če to tudi ni res, bati se je kralju, da ne dobi moškega potomca, a potem bi bilo po steri ustavi konec dinastije Obrenovičev. Da se to zabrani, osigural je prestol pravočasno kralj Aleksander tudi vsakojakim ženskim potomcem. Nova srbska ustava bi bila tedaj druga „pragmatična sankcija“, kakršno je izdal svoječasno avstrijsko-nemški cesar Karol VI. v prilog svoji hčeri Mariji Tereziji.

V obrambo.

Dvorni svetnik in državni poslanec dr. Ploj razpošilja zagovor, kako je prišlo do izstopa dr. Iv. Tavčarja iz „Hrvatsko-slovenskega kluba“. Iz tega zagovora — ki je zelo obširen — pri-našamo siedeče:

„Izstop dr. Tavčarja iz „Hrvatsko-slovenskega kluba“, kateremu poslancu so sledili njegovi somišljeniki, se je raznovrstno razlagal. Ti razlogi so pošli iz nepravih nagibov, ter se naslanjajo deloma na trditvah, ki ne odgovarjajo dejstvom, zato pa predstavljajo dogodke v ednostranski, napačni luči.

Glavna vloga provzročitelja v teh dogodkih se pripisuje meni, mene zaznamujejo kot onega, ki se je udal „klerikalnim“ vplivom ter končno „zavratno“ ukrenil, da bi se tovariš dr. Tavčar sramotno izključil iz kluba s tem, da se ni baje stavil predlog, dasi bi bil moral vedeti, da je dr. Tavčar pripravljen na željo klubovih tovarišev prostovoljno izstopiti.

Ta očitanja so taka, da bi — če bi bila resnična — vsekakor vrgla na me in moje parlamentarno delovanje čudno neveselo luč, kakaj takšno postopanje bi se pač ne vjemalo z zapovedjo o vzajemnem delovanju vseh slovenskih poslancev v parlamentu, kar sem jaz vedno povdarjal.

LISTEK.

Oče in hči.

Spisal V. S. Fedorov.

Težkih, trudnih korakov stopata čez neizmerno stepe. . . Nikjer nikakega bitja, vse tiho, vse mrtvo kakor v grobovih, a v neizmerni daljini okrog samo sneg, visok sneg. In le malo poti se pozna na njem . . . in človek ne ve, kam naj bi stopil in kako.

A ona sta šla . . . težkih, trudnih korakov. On prileten mož, v lahni letni opravi, raztrgani in razcapani, je nesel s težkočo in sopeč vse njuno premoženje, ona, njegova dvanajstletna hčerka, pa je stopala poleg njega že onemogla, a vendar še bodrejših korakov kakor oče.

A ta neizmerna ruska stepe, ta izmuči človeka, ta mu izseca naposled vse moči, ako ga prisili, da si mora delati še le pot po visokem snegu.

Kaen in kod hodita, nista vedela.

Noč je, temna, oblačna . . . edna tistih brez-zvezdnih noči, ki napolnjujejo človeka z obupom in ardor, ki mu arkajo počasi, a gotovo vsak

najmanjši sled človeške moči iz udov. . . In vsak trenutek treba gledati predse, da-li se ne nahaja kje kak jarek, da bi padel vanj in se ubil.

A šla sta, šla težkih, trudnih korakov. — O, bil je dan! . . . In takrat, v prejšnjih dneh, so živeli še vsaj človeško: vsaj poginjati jim ni bilo treba kakor mački, ki jo je človek spodil izpod strehe, ker mu je porodila mlade, in je zato ne treba več. . .

A pozneje — časi so se premenili — — — On je zbolel, žena je bila na porodu, mala hčerka pa še ni mogla služiti toliko, da bi se preživel vsi. . .

A po dobroti svojih sodrugov je dosegel zopet vsaj toliko, da je okrevaj, da je mogel vsaj nekoliko zopet delati in zaslužiti. — — —

Tedaj pa je prišlo. Tovarnar, pri katerem je delal, je propadel. Brez dela, kakor mnogo drugih, je hodil po mestu in prosil in prosil, da bi se mu pomagalo.

Vsako najmanjše delo bi bil sprejel, samo da bi mu bilo nekoliko pomagano, samo da bi mogel vsak dan dati kosček kruha svojem in sebi.

A ne, ne! . . . Minulo je mnogo dni. . .

Žena je porodila, lepega, zlatolasnega fanta. Obup je napolnil njegovo dušo, ko jo je gledal, kako se je zvijala v bolečinah pri porodu, ko je gledal, kako je potrebovala gorke, tečne in močne jedi, da bi popolnoma ozdravela, in ko je videl in vedel, da ji ne more dati prav ničesar, ničesar, ne skorjice kruha.

In preklinjal je v teh trenutkih oni čas, v katerem je bil tako „neopameten“, da je počel ljubiti. — saj za bedne proletarce ni ljubezni, haha! „Ljubezen“ smejo uživati le oni, ki imajo denar, ki lahko za vsak trenutek sladkega užitka dajo rublje, samo oni, ki poznajo le prostitucijo, a nikdar ne čiste, svete, človeške ljubezni.

A žena se je zvijala v bolečinah, in mladi potomec je kričal in plakal.

V divjem obupu je hitel tedaj še enkrat tja ven, v mesto, od hiše do hiše. . . Najbornejši hlapec, najzadnji sužen boče biti, ker ljubi svojo ženo in noče, da bi poginila.

Zaman. . . Upeljan se je vrnil, obupan se vrgel ob stran žene in hropeče izsnil: „Nič!“

Moje vedenje pri snovanju skupnega kluba narekovalo mi je prepričanje, da je edino upanje na uspešno delovanje jugoslovanske delegacije, posebno pa še slovenskih poslancev, v krepkem skupnem postopanju, ter da bi bil velik greh, ako bi se kranjski bratomorni boj prenesel na dunajsko tla, katerega greha ne bi smel zakriti nobeden slovenski rodoljub.

Najvažnejše koristi, katere imajo slovenski poslanci v parlamentu zastopati, nudijo pač dovolj povoda za živahne želje, da se zberejo vse moči, ako hočejo doseči le nekaj tako nujnih nalog v političnem in gospodarskem oziru.

Iz tega stališča je bilo vsekakor zgrešeno, če je vodja kranjske katoliške stranke dr. Šušteršič že v naprej iz principijelnih vzrokov odklonil vsako sodelovanje v dunajskem parlamentu z onimi kranjskimi poslanci, ki so bili izvoljeni po naprednem programu. Pri tem je navajal pomisleke, ki bi mar naj opravičevali razkol kranjskih Slovencev doma, nikakor pa bi ne smeli doseči vpliva čez mejo Kranjske. Vsled tega so oškodovani izvenkranjski Slovenci ter trpijo njihove življenske koristi, dasi niso pri bratomornem boju sodelovali.

Misliti moram, da se na Kranjskem ne zavedajo odmeva, katerega mečejo gotovi dogodki na naše tako žalostne narodnostne odnose na Spod. Štajarskem, sicer bi si pač ne privoščili pogubnega luksusa, da hodijo na Dunaju ločeni.

Ko sem pristopil „Hrvatsko-slovenskemu klubu“, to je onemu klubu, ki je odprl vrata vsakemu slovenskemu drž. poslancu ne glede na boj na Kranjskem in kateri klub stoji po svojem programu na krščanski podlagi, ni mi bilo na kraj misli zavzeti kakšno stališče napram kranjskima strankama. Nasprotno sem s tem dokazal, da se hočem varovati vsakega vmešavanja in strankarstva v tem boju, kar bi se gotovo bilo zgodilo, da sem pristopil „Slovenskemu centru“ (Šušteršičevemu klubu), kateri je zaprl vrata naprednim kranjskim poslancem.

Tudi po razočaranjih, ki sem jih doživel zadnji čas, nisem opustil upanja, da se bo dal doseči na Kranjskem pošten mir na podlagi malenkostne popustljivosti.

Moja prizadevanja so bila obrnjena tudi na to, vplivati na klubnega tovariša dr. Tavčarja kot glavnega urednika naprednega glasila „Slov. Narod“, da se pisava v gotovi zadevi ublaži.

Že v osnovni seji „Hrvatsko-slovenskega kluba“ stopil sem k dr. Tavčarju s prošnjo, naj se ozira pri omenjenem listu na to, da je podpisal klubov program s prvo točko: „Klub stoji na krščanski podlagi ter naj vpoštevja moje stališče.“

Konstatujem, da sem dobil v tem oziru od dr. Tavčarja pomirljivo zatrdilo. Resnično je bilo kmalu opaziti ublaženo bojevanje v omenjenem dnevniku — žal ni trpela ta prememba dolgo ter prišla zopet stara taktika do veljave.

To je napotilo mene, mojega tovariša Robiča ter nekatere dalmatinske poslance, da smo spravi zadevo v razgovor v klubu ter zahtevali od dr. Tavčarja pojasnila, pri čemer sem jaz pripomnil, da bom stavil predlog za izključenje dr. Tavčarja, ako bi ne dobil dovolj zagotovila, da izostanejo znani napadi v „Slov. Narodu“.

Nato je dal dr. Tavčar v klubu tako pojasnilo, da so se zadovoljili dalmatinski poslanci duhovniškega stanu ter midva z Robičem.

Videti je bilo, da je s tem napravljen mir — če pa ta vkljub temu ni trajal dolgo, ni krivica na moji strani, temveč v tem, da je postala pisava „Slov. Nar.“ po kratkem prestanku zopet stara.

Zaradi tega se je pokazala potreba novega razgovora, da se doseže pomirjenje. K temu razgovoru sta bila povabljeni tudi poslanci dr. Ferjančič in Gabršček, kar pač dovolj dokazuje, da se ni nameravalo postopati skrivno ali zavratno.

Popolnoma javno se je povdarjalo, kaj je povod in namen razgovoru ter da se namerava v klubovi seji, katera bi naj se šele sklicala, staviti predlog na izključenje dr. Tavčarja.

Očita se mi, da bi ne bilo potrebno staviti takšnega predloga, ko je vendar dr. Tavčar vsak čas pripravljen izstopiti iz kluba, ako bi to želela klubova večina.

Temu nasprotno pa zavrnem, da se je pač dr. Tavčar izjavil pripravljenim za izstop, da pa so mu to branili njegovi ožji strankini tovariši, češ, da ne more razpolagati s svojo osebo meni nič tebi nič, temveč se mora v tem oziru pokoriti sklepu strankinega vodstva.

To posvetovanje je bilo dne 27. sušca; o uspehu se je takoj obvestil dr. Tavčar ter tudi o tem, da misli klub sklicati še eno sejo dne 28. ali 29. sušca.

Seja se je sklicala na dan 29. sušca ter se je obvestil dr. Tavčar brzojavno, ker se je odpeljal dne 27. sušca k seji dež. šolskega sveta v Ljubljano.

Dne 29. sušca zjutraj je prišlo na moj naslov pismo dr. Tavčarja, v katerem je prote stiral zoper nameravano izključenje ter izjavil, da je takoj pripravljen izstopiti, ako želi tako klubova večina.

V popoldanski klubovi seji izrekla se je od navzočih desetih poslancev ednoglasno želja, naj bi dr. Tavčar izstopil iz kluba, ker je to v klubovem interesu.

Jaz kakor i ostali klubovi člani povdarjali smo izrečno, da želimo, da ostanejo v klubu poslanci dr. Ferjančič, Plantan in Gabršček, ker ne najdemo vzroka za njihov izstop.

Ker se je dr. Ploju očitalo, da se je o svojem poslovanju napram dr. Tavčarju že v začetku parlamentarnega zasedanja razgovarjal z ljubljanskim škofom, opravičuje se dr. Ploj:

„V pomirjenje dr. Tavčarju izjavim, da sem si izprosil sprejem pri ljubljanskem škofu iz tega vzroka, da povem svoje pomisleke proti čud-

nemu postopanju voditelja kranjske katoliške stranke (dr. Šušteršič), da opišem nevarnosti, ki bi nastale iz razkola slovenskih poslancev v dva kluba za Slovence, posebno za nas na Spod. Štajarskem. Želel bi, da bi bil dr. Tavčar ališal odgovor knezoškofa, ki bi ga bil tudi pomiril ter ga napolnil z nekoliko upi za prihodnost.“

Ko pojasni dr. Ploj obdolžitev, da ni predlagal interpelacij v podpis vselej tudi vsem naprednim poslancem, zaključuje:

„Jaz se ne identifikujem z nobenimi razpornimi načeli, niti z onimi kranjske napredne slovenske stranke, niti z onimi katoliško-konzervativne (klerikalne), jaz se držim trdno političnega programa na Spod. Štajarskem: „Vse za vero, dom cesarja!“ ter bom v tem smislu žrtvoval vse sile ter z veseljem pozdravil vsakogar sodelovanje, ki hoče na tej podlagi delovati za blagor in koristi slovenskega naroda.“

Uverjen sem, da najdem pri tem pritrdjevanje vseh rodoljubno mislečih krogov slovenskega ljudstva, posebno pa onega na Spodnjem Štajarskem.“

Celjske in štajarske novice.

(Slovenska deputacija pri železniškemu ministru.) Danes v petek predstavila se je deputacija okr. načelnikov gg. dr. Josip Sernec in Ivan Vošnjak ter lastnik premogokopa v Velenju g. pl. Lapp železniškemu in trgovinskemu ministru, da naprosijo za podržavljenje savinjske železnice.

(Majnikovo imenovanje pri 87. pešpolku in dež. brambi.) Majorjem je imenovan stotnik Pavel Živojnovič ter istočasno premeščen k 48. polku. Stotnika 2. razreda sta postala nadporočnika Jakob Markovič od 75. polka ter Julij Münster; nadporočnik pa poročnik Jos. vitez Lodgman pl. Auen. Narednik Viljem Lacker je imenovan računskim poročnikom pri 6. pešpolku. Poveljnik tukajšnega bataljona domobrancev Jurij Klikič je postal podpolkovnik, poročnika Fran Globočnik in Fran Bevk pa nadporočnika.

(„Lastni dom“) reg. delavska stavbena zadruga v Celju, je kupila od gospoda Josipa in gospe Marije Kosem tik pri cinkovi tovarni v Gaberju ležeče stavišče v meri 5199 štirjaskih sežnjev za stavbo delavskih hiš. Sedaj se bode to zemljišče razmerilo na parcele po 200 štirjaskih sežnjev, in potem se bode še letos, menda prav kmalu začele zidati delavske hiše; letos se postavi menda dve do tri.

(Tatinska predrznost.) V noči 29. m. m. poskušali so neznani zlikovci na treh krajih vlomiti, a se jim ni posrečilo kaj ukrasti, ker so jih še povsod pravočasno pregnali. Vlomili pa so v trgovino g. Pečnika na Wokaunovem trgu, v branjarijo Kvedrovo na Bregu ter v stanovanje mitničarja tik kapucinskega mostu. Ako pomislimo, da stoji blizu prvega in zadnjega prostora svetilka, katera se menda vendar v drugih slučajih pred časom ne ugašuje, razun

Žena je čutila vse to, čutila, kaj bode iz njih, kaj iz njenega potomca, in še hujše bočesti so se je polastile.

„Morda Katjuška prinese kaj. Rekla sem ji, naj poprosi pri delodajalcu, da bi ji dal par kopejk.“ je zašepetala ljubeča žena.

„Si ji rekla?“

„In upam tudi, da se je usmili.“

„Meniš? Haha!“ — in rezko se je zasmejal „mislil res, da čutiš z nami, ti ljudje?“

„Upajva!“

In zopet tiho... Niti ure ni bilo na steni, da bi jim tik-takala, vse, vse so morali že pro dati, in vse je šlo za najpotrebnejše.

On je vstal, stopil k oknu in topozrl na plan. Dolgo je stal, potem pa se nenadoma okrenil in rekel: „Se na ednem mestu hočem poskusiti. Morda se me usmili on, ki pridiguje vedno o krščanski ljubezni... K popu grem.“

In vzel je klobuk, pa odšel.

Premislilo je mnogo časa... mučen čas bolnice. A dete je kričalo in plakalo, in jok ji je rezal v srce.

Pritisnila je dete na se, razgalila si prsi in ga hotela nadopiti.

Hlastno je dete zgrabilo in sesalo — sesalo, toda, — iz izstradanega, izsušenega telesa ni hotelo priteči ničesar in zastoj se je mlada sirota trudila, da bi le edno kapljo materinega soka usesala v se.

Mati je pa čutila to, čutila je, da dete mora biti nasičeno... V duhu je videla, ko se vrača mož, istotako praznih rok, kakor vsakokrat poprej, videla je, kako ji umira dete na njenih prsih in v divji zdvojnosti se je počela biti po prsih, da bi iztisnila kako kapljo... Zaman!

Dete je pa jokalo... jokalo.

Vrata so se odprla, Katjuška je ustopila. Prišla je iz tovarne.

„Ali si dobila?“ bilo je prvo vprašanje materino.

„Nič!“ ji je votlo zazvenel odgovor. Mati je vztrepetala... Kakor da so jo obšle smrtne težave, kakor da so se približali zadnji trenutki, je trepetala v divji bočesti... Nič ni vprašala dalje.

Sklep v njenem srcu je dozorel.

„Pojdi vendar k Pavlovim, pa jih prosi košček kruha!“

Brez besed je odšla Katjuška. Pavlovi so bili daljni sorodniki in so stanovali nedaleč.

Takoj, ko je Katjuška odhitela, je mati vstala, zavila sebe in dete v stare cunje, pa odhitela.

Skoraj pred njenim stanovanjem je tekla Volga.

In hitela je, hitela. — —

Mož se je vračal... Kakor je v duhu gledala vse to žena, brez uspeha.

Pop ga je bil nagnal, češ, da socialista ne dá ničesar.

Ko je stopal po Puškinovem drevoredu, je videl v dalji ob Volgi raztrgano ženo z detetom v roki.

Temna slutnja se mu je porodila v duhi. Pospešil je korake.

A komaj je storil par korakov, je okamenel obstal... Žena je skočila v vodo... In je videl, kako se je Volga igrala z njenim in otrokovim telesom in z njuno obleko.

Hitel je, da bi rešil. A bilo je prepozno. Že daleč je Volga odnesla trupli — in nobenega čolna ni bilo v bližini.

kadar so — Čehi v Celju, upamo, da se „nemurni“ celjski policiji posreči, hudobneža zaslediti.

(Vozni red južne železnice) premeni se letos z mesecem majnikom oziroma junijem. Sekundarna vlaka, ki sta dosedaj vozila samo od Dunaja do Ljubljane in nasprotno, vozila bosta do Trsta, in sicer oni, ki je prihajal iz Dunaja ob 9. uri 8 minut zvečer v Celje, prihaja s 1. majnikom 25 minut pozneje (odhod iz Dunaja ob 9. uri 10 minut zjutraj, prihod v Trst ob 6. uri 15 min. zjutraj), oni pa, ki je prihajal iz Ljubljane v Celje ob 7. uri 31 minut zjutraj, prihaja bo tudi 8 minut pozneje (odhod iz Trsta ob 11 uri 30 minut zvečer, prihod na Dunaj ob 7. uri 53 minut zvečer. Med Gradcem in Mariborom sta vpeljana dva nova vlaka (odhod iz Gradca ob 10. uri 40 minut, prihod v Maribor ob 12. uri 28 minut popoldne ter odhod iz Maribora ob 12. uri 50 minut popoldne, prihod v Gradec ob 3. uri 3 minute. Na progi Maribor-Franzenstetla so uvedene neznatne spremembe.

(Imenovanje.) Poveljnik štajarskih orožnikov podpolkovnik Adolf Smole je postal polkovnik. V istem oddelku sta še imenovana Rudolf Krebs ritmojstrom 1. razreda ter poročnik Bazilij Stehan nadporočnikom.

(Učiteljske premembe.) Nadučiteljica sta postala g. Alojzij Trobej v St. Lju pri Velenju ter g. Fran Srebernič iz Gabrijev pri Ajdovščini na Primorskem na dvorazrednici v Laimbergu pri Šmarju. Stalna sta postala v Rečici obojni zač. učitelj g. Cimperšek ter učiteljica iz St. Vida pri Planini gđc. Ana Boštjančič. G. Jos. Fischer je premeščen iz Mozirja na Vransko, na njegovo mesto je prišel g. K. Wadler iz Griz. G. Šijanec Og. je eksponiran čez poletje iz Gornjegograda v Gorico pri Rečici. Gđc. Anka Goričar je postala učiteljica ženskih ročnih del za Ljubno in Sv. Francišek.

(Dva šolska dobrotnika.) Štajarski deželni šolski svet je izrekel pohvalno priznanje baronu E. Cnoblohu, ritmojstru in graščaku v Žoneku, ter njegovi soprogi baronici Elzi za njune dobrotljive čine braslovški šoli in šolski mladini.

(Velik poboj) bil je preteklo nedeljo v Skofji vasi pri Celju. Vinjeni fantje so se stopili baje z Lubečenci ter je bil fant I. Bincel ubit, dva pa sta zelo ranjena. — Ljudstvo premalo bere — popiva pa preveč.

(Umrli je) v Grajski vasi dne 26. aprila Jožef Lončar, mož pošteni, jeklenega značaja, zvest sin svojega naroda! Bodi mu zemlja lahka!

(Sv. Francišek Ks.) Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj zbora je v četrtek dne 9. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v Gornjem gradu po sledečem dnevnem redu: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Predavanje o telovadbi (tovariš Šijanec). 4. Razgovor o vprašanjih za letošnje uradno konferenco. 5. Volitev delegatov k XIII. glavni skupščini „Zaveze“ avstrijskih jugoslovanskih učit. društev. 6. Nasveti. K obilni udeležbi vljudo vabi Josip Terčak, t. č. predsednik.

(„Savina“.) društvo kolesarjev Gornjesavin ske doline ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 5. maja v gostilni Turnšekovi v Nazarjih ob 3. uri popoldan. Razpravljalo se bo posebej o bestnih razmerah poročalo se o društvenem delovanju v minulem (prvem) letu, volil se bo odbor, ter se določil letni doneski. Vsi člani „Savine“ kakor tudi drugi kolesarji se vabijo gotovo priti. Gostje dobrodošli! Posebna vabila se ne pošiljajo! Kolesarice in kolesarji iz Gornjegograda in Ljubnega ter okolice se zberejo ob 1. uri v gostilni Moserjevi v Radmerju, odkoder je skupni odhod. Društvena znamenja se dobijo pri načelniku v Gornjegogradu, oziroma v nedeljo pri zborovanju.

(Na Bošt.) Prvi večji skupni izlet iz St. denice na Bošt se vrši 8. dan maja meseca. Zbirališče v gostilni Koropčeva v Kudenicah.

(Želje.) Dne 5. maja po poklanki službi boji predi tukajšno bralno društvo redno sejo. Vljudo se vabijo tudi vsa društva ter mladenci in stari od blizu in daleč. — Po govori je prista zabava v gostilni g. Janeza Gonaka.

(Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj) bo zborovalo dne 5. maja t. l. v novi šoli v Kapelah. Pričetek ob 10. uri dopoldne. Spremlj. 1. Zapisnik. 2. Društvene zadeve. 3. Zgodovinski razvoj ljudske šole kapelake (poroč. g. Pečnik). 4. Katere edinstvene pisne oblike naj se vpeljejo na šolah teh okrajev? 5. Volitev delegatov za letošnje glavno zborovanje „Zaveze“. 6. Želje in nasveti. Členjen društveni se prav vljudo vabijo, da se zborovanja odnese v obilnem številu.

(V Dobovi pri Brežicah) vrši se v nedeljo dne 12. maja t. l. ob 3. uri pop. v gostilni g. Kovačiča shod. Govorilo se bo o narodnem gospodarstvu in o ustanovitvi gospodarske zadruge.

(Iz brežiškega okraja.) Gospodarsko gibanje. Tudi v brežiškem okraju pričela se je gospodarsko gibanje. Preteklo nedeljo je bil sklican shod za artiško občino v gostilno gospoda župana Ivana Slovenca. Shoda se je udeležilo okoli 200 artiških posestnikov. Shodu je predsedoval gospod nadučitelj Kibic iz Artič. Govoril je gosp. tajnik Rožman iz Brežic. Z vidnim zanimanjem so poslušali vsi navzoči in glasno ter živahno pritrjevali izvajanjem govornika. Predmet govora je bil: Narodno gospodarstvo in gospodarsko združništvo. Ideja, ustanoviti za celi brežiški okraj močno gospodarsko zadrugo za vse planoge gospodarstva, kakor vinogore, živinorejo, sadjarjo, poljedelstvo itd. — v zvezi z okrajno zavarovalnico, ki bi se pečala z zavarovanjem proti ognju, toči ter živine — se je sprejela soglasno z željo, da se izpeljava iste ne odlašala dolgo.

(Pri politični ekspozituri v Konjicah) bo uradoval c. kr. okrajni komisar g. dr. Adam Weiss pl. Schleusenburger v mesecu maju na slednje dni: 6., 7., 8., 20., 21., 22., 29., 30. in 31. „Priatelj“ Zup je namreč na dopustu.

(Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo) zborovalo bo v nedeljo, dne 5. majnika ob 10. uri dopoldne pri Sv. Križu tik Slatine po sporedu, ki je bil za zadnjič določen. Obilna udeležba prosim Strmšek.

(Občni zbor) moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za ormoški okraj, vrši se dne 5. majnika 1901 ob polu 11. uri predpoldne v dvorani okrajnega zastopa v Ormožu. Dnevni red: 1. Poročilo prvomestnikovo. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev pregledovalcev računov in sklepanje o odvezi odhoda. 5. Volitev novega odbora ter odposlanca in njegovega namestnika za glavno skupščino. 6. Sključnice.

(Okrajni zastop v Gornji Radgoni) je znane mu šentiljskemu Pistorju uzor vseh zastopov, tako da mu je sprožil v „Tagespost“ dve koloni dolg hvalospjev. Pa zakaj? Slovensko ljudstvo je v tem okraju v narod oziru tako pozabljeno, da se pusti voditi par odpadniškim kričadom. Le v tako žalostnih razmerah je mogoče, da se je preri do načelnštva „orehovski prorok“ renegat Wratschko. „Plemeniti“ Pistor pa bi vrh vsega še rad farbal svoje puhloglave somišljenike, kakor da vodijo omjenjeni okrajni zastop sami kmetje. Da volili so res v zasmeševanje tudi par poslušnih kmetičev, toda ti ameje le poslušati in klnati, kar odločujejo „kmetje“ pl. Kodoltsch, Bouvier, Torrini, Wratschko itd. Najhujša nevarnost teh ljudi pa je to, da so sklenili podeliti iz blagajne slovenskega okrajnega zastopa 500 goldinarjev onim učiteljem, ki se posebno trudijo ter pokažejo tudi uspehe, kako trpinčijo slovensko mladino z nemščino. In ta predrzen sklep hočejo ti italijansko-francosko-nemški kmetje natveziti volji slovenskega prebivalstva!

(Kapela pri Radgoni.) Gospod Lovro Šijanec, nadučitelj v pokouju v Gor. Radgoni že drugo leto pošilja tukajšnjemu „Bralnemu društvu“ „Dom in Svet“ za kar se mu „Bralno društvo“ prearčno zahvaljuje.

(Učiteljsko društvo za mariborsko okolič) priredi v četrtek dne 9. maja izlet v Laimbach po sledečem redu: 1. sestanek v tamkajšnji šoli ob deseti uri dopoldne, kjer bode g. A. Godec predaval o svojem potovanju na otok Palagruzo; 2. ogledovanje novih vinogradov gospoda državnega poslanca Franca Robiča; 3. skupni obed ob 1. uri v gostilni g. Fr. Robiča. Obilne udeležbe pričakuje od vseh udov kakor tudi prijateljev učiteljev tega okraja odbor.

(Proti Ciganom.) Graško nadsodišče je izdalo podrejenim sodiščem ukaz, postopati strožje proti brezposelnim in tatinskim Ciganom, ki so posebno za Sp. Štajarsko in Kranjsko velika pokora. Ukaz graja, da so sodišča dosedaj mnogo preblogo sodila Cigane ter zelo redko katerega obsodila v prisilno delavnico, dasi je po zakonu in ministerskih naredbah vsak Cigan zrel za prisilno delo.

(Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu) ima svoj 1. redni občni zbor v letnem tečaju

Se temnejše se je porodila v njem divja slutnja.

Hitel je, hitel domov.

Stopil je v hišo. Našel je Katjuško, kajajočo ob postelji, ki je bila prazna.

Razumel je. Oprijel se je za vrata, da ni padel. Temno mu je bilo pred očmi.

„Kje je mati?“ je zakričal obupno.

„Ne vem!“ je zašepnula Katjuška.

„Ali si našla postelj že prazno?“

Katjuška mu je vse pripovedovala.

Onemogel se je vsedel na postelj. Bilo mu je, kakor da mora zdrobiti ves ta svet, ki pusti ljudi poginjati, ki ravna z življo lepše kakor pa z bednim človekom. Bilo mu je, kakor da mora prokleti ves svet, kakor da mora —

Toda ne! Saj svet je tako blag, tako blag. In divje se je zasmejal.

A nato se je pomiril. Nekaj mehkega, nekaj blažilnega se je vleglo na njegovo dušo. Z blagim, ljubečim pogledom se je ozrl na Katjuško, ki je poleg njega plakala, oprijel jo je krog vratu, kakor še nikdar v svojem življenju, objel jo in poljubil tako vroče, da se je čudila, čudila iz globočine svoje mlade duše.

„Ne plaka, Katjuška, ne plaka!“ Vse bo dobro!“ je govoril mehko, blago.

Vstal je in hodil po sobi gor in dol.

Nov sklep se je porodil v njegovi duši.

Slušal je pred par dnevi, da v Kijevu primanjkuje delavcev. Tja hoče a svojo Katjuško.

Tja hoče in tam bodeta dobila delo pa bodeta živila srečna in zadovoljna.

In začel je pospravljati najpotrebnejše stvari.

Začuden ga je gledala Katjuška, ki se je malo potolažila.

„Kaj delaš, oče?“

„V srečnejše kraje odideva, Katjuška, kaj ne? Sama sva in lahko si poiščeva srečne kraje.“

„Ah, oče, kako si dober! Na, pozabila sem, — tale kruh sem dobila pri Pavlovih, kamor me je mati poslala. A kje je mati, oče? Rekel si, da sva sama?“

„Sama, sama, ljuba Katjuška! Naj ti povem vse naravnost. Mati se je z malim bratcem v Volgi vtopila.“

Katjuška je vztrepetala. „Oče!“ je zakričala divje. „To ni mogoče, oče!“ In divje je zaplakala.

„Ne joka, Katjuška, vse je minilo, vse. Kar se ne da odvrniti, to mora biti.“

„Mora pač, mora pri nas siromakih!“ in še bolj je plakala.

On je pa med tem pospravil vse.

„Daj kruh sem, vzela ga bova na pot.“

Precej dolga je, in počasni bova hodila.“

„A morava iti, oče, — že noč?“

„Idiva! Prenočila bova pri kakem dobrem mužiku. Kakor se kaže, bo noč lepa, in jutri zarana že lahko dobiva kje dela.“

„Teda pa pojdiva oče!“ In utala je in se malo topleje oblekla. Oče pa je vzel prtjago.

In odšla sta. Čez Volgo tja v ono stran, na veliko stepe — proti Kijevu. Dobro je bilo še za dne. In prišla sta daleč.

A sedaj je noč. Motila sta se, ko sta mislila, da bo noč lepa. Temna je, brezvezna. In le težko že stopata. Onemogla sta. In nikjer ni sleda kake rešitve a te velikanske, brezmejne planjave.

„Ali še lahko hodiš, Katjuška?“ se je oglašal njegov onemogli glas.

„Se, se.“ je odgovorila, dasi ji je bilo že hudo, hudo.

1901 v soboto dne 4. maja ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Čitanje zapisnika bral. društva Slovenije. 3. Poročilo odbora. 4. Volitev: a) predsednika, b) odbora. Gostje dobro došli!

Državni zbor.

Pred sejo dne 30. m. m. je bil izvoljen grajski odsek, ki ga je zahteval dr. Šušteršič, načelnik mu je dr. Kramar. V seji so poslanci Dobernigg in tovariši stavili predlog o postavitvi ureditvi odgovornosti skupnega ministrstva. Finančni minister je predložil načrt zakona glede popolnitve § 13 in 14 zakona o neposrednem osebnem dohodninskem davku. Poslanci Vogler in tovariši so podali interpelacijo na justičnega ministra glede novega advokatskega tarifa. Odvetniki trdijo, da v načrtu določeni tarif zanje ni ugoden. Potem je bila podrobna razprava o pristojbinskih noveli; v debato je poseglo več govornikov, med njimi minister Böhm-Bawerk. Pristojbinska novela je bila pri drugem in tretjem branju sprejeta; istotako so bile od odseka predložene resolucije sprejete, a tekom razprave predložene resolucije odklonjene.

Potem je bila vladna predloga zakona o vodnih cestah brez prvega branja predana odseku. Predsednik je še odgovoril na neko interpelacijo poslanca Treuinfelsa in odredil prihodnjo sejo za drugi dan, to je na 1. maj. Proti temu je vstal socijal. demokrat Pernerstorfer in predlagal, naj se prvi majnik praznuje. Predlog je bil odklonjen.

V sredo je bila na dnevnem redu razprava glede predloga grajskega odseka o zadevi Šušteršič-Stein. V imenu grajskega odseka je poročal dr. Kramar, ki je najprej pojasnil, da je v odseku sam delal na to, da se Steinu ne izreče graja, ker Šušteršič ni takoj prvič, ko se mu je reklo „Schuft“, zahteval, da sodi grajski odsek. Kramar je potem pojasnil manipulacijo z žlindro, prečital razsodbo kamniškega okrajnega in ljubljanskega deželne sodišča, ter predlagal, da se Steinu izreče graja, ker je z besedo „žlindra“ razžalil Šušteršiča. Govorila sta tudi poslanci dr. Tavčar in Plantan. Izid glasovanja je bil popoln poraz dr. Šušteršiča; prvi predlog, da se Steinu ne izreče graja radi besed: „Z Vami ne govorim, ker se Vam je že trikrat reklo „šuft“,“ je bil sprejet, istotako drugi predlog, da naj se Steinu ne izreče graja radi besed: „Vi imate od žlindre umazane roke.“ Tretji predlog, da naj se izreče graja Steinu radi besede „žlindra“, je bil odklonjen. Dr. Šušteršič je s tem postal nemogoč v državnem zboru in pričakovati je, da se odpove poslanstvu.

Druge slovenske novice.

(Cesarjev dar.) Prostovoljnemu gasilnemu društvu v Dolu je podaril cesar 120 kron.

In šla sta dalje, molče, kakor dva roparja skozi nemo noč.

„Ali se ne blišči tam v daljavi nekaj, Katjuška? Poglej, ti boš bolje videla!“

In ona se je ozrla z napetim pogledom tja, kamor ji je oče pokazal.

In tudi njej se je zdelo, kakor da se blišči nekaj v daljavi.

„Morda je hiša kakega mušiča, Katjuška. To ne more biti daleč. Ti se hodiš laglje, kakor jaz. Pojdi hitro naprej in poglej, in ako boš videla, da je kmečka hiša, pa zakliči! Glas tvoj bom že slišal.“

Brez ugovora je Katjuška šla. Hitro, dasi težkih, trudnih korakov, je stopala po snegu; bila je lahka, zato se sneg pod njo ni udiral, in šla je laglje kakor oče.

Hitela je, hitela. Le malo je videla pred seboj, a vedno je zrla v ono stran, kjer je videla luč.

Oče je pa zadel šel počasi, onemoglih korakov. Vsak trenutek je postal in poslušal, ali bo skoraj začul zaželjeni glas. Zdelo se mu je, da mora Katjuška biti že daleč, prav daleč. In včasih se je vsedel na svojo prtljago. Hotel si je odpočiti, da bi tem boljše hitel pozneje, ako bi začul Katjuškin glas.

(Umrla je) v ljubljanskem uršulinskem samostanu dne 1. maja t. l. M. Ksaverija Pleničar. Rojena je bila leta 1838 in je nad 36 let preživela v samostanu kot redčevica in učiteljica.

(Delavske vesti iz Ljubljane.) Delavcev pri raznih zgradbah je 450. Pri zgradbi električne železnice dela sedaj 100 delavcev, in je tir za električno železnico že izgotovljen do vojaške bolnišnice na Zaloški cesti. Tudi na Dunajski cesti so že položeni železni relzi.

(V Ameriko) sta se odpejali meseca aprila t. l. z ljubljanskega kolodvora 702 osebi. Zaradi nameravanega izseljenja v Ameriko pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti je bilo prijeto 10 mla deničev.

(Prostovoljno gasilno društvo) v Mengšu priredi dne 2. junija t. l. slavnost svojega desetletnega obstanka in blagoslovljenja gasilnega doma in orodja.

(Osem glav živine poginilo) je dne 24. m. m. posestniku A. Kovaču v Zalogu pri Kamniku. Poginila mu je na dosedaj nepojasnen način kobila z žrebetoma, dalje tri krave in dve telci. Škodo cenijo na 2000 kron.

(Premog so začeli kopati) pred kakima dvema mesecema tuji podjetniki v Motniku. Obeta se boljše prihodnost domačim delavcem, da jim ne bo treba na Nemško in druge kraje za kruhom. Podjetnikom manjka dobrih delavcev, vzornikov, najbolj pa železnice, za katero so se Motničani že večkrat potegovali.

(Redko slavlje.) Dne 1. maja je slavil litijški okrajni glavar Grill 20 letnico svojega službovanja kakor c. kr. okrajni glavar v Litiji.

(Vinarske zadruge v Novem mestu) ustanovni shod je bil dne 1. maja t. l.

(Bukev je ubila) v gozdu pri Senčurju 19letno dekle, Ano Golobič iz Vavpčje vasi. Bukvi ji je zlomila rebra in tilnik.

(Koroško obrtno društvo) v Celovcu je praznovalo petdesetletnico svojega obstanka.

(Stoletnico svojega rojstva) je praznovala dne 17. m. m. M. Baumgartner v Rablju. Stoletna ženka je še sedaj precej čvrsta.

(Dva nova sejma) je dovolila deželna vlada koroška za Borovlje in sicer na ponedeljek pred sv. Jožefom in na dan sv. Martina.

(„Narodni dom“ v Trstu.) V ponedeljek so dobili tržaški Slovenci prostor za „Narodni dom“. „Tržaška hranilnica in posojilnica“ je kupila namreč hišo št. 2 na trgu Caserma, v kateri se nahaja tiskarna Dolenc, od dosedanjega lastnika g. M. Colledana za 320.000 kron. Hiša je že stara in le ednonadstropna, zato jo bodo porušili in sezidali na istem mestu novo štirinadstropno poslopje, v katerem bode prostora za urade posojilnice, za veliko dvorano, za telovadnico in slovenska društva sploh, nadalje za tiskarno, oziroma tudi za kavarno in restavracijo. Prostor, ki meri 412 kvadratnih sežnjev, se nahaja sredi mesta, z glavno fronto na trg Caserma. S tem, da je tržaška posojilnica ku-

A vse tiho, vse mrtvo.

Nakrat zategnjen vztrik. Dolgo je sedel onemogel v snegu in bilo je, kakor da je ob sluh. A klic je začul, sicer le temno, zategnjeno. Radost mu je prešinila srce. Naglo je vstal in šel dalje, okrepljenih korakov, z novimi nadami v srcu.

In hitel je, hitel. Ko je že mislil, da je blizu Katjuške, je zaklical z glasom, kolikor ga je še imel: „Katjuška!“

A vse je bilo tiho. Njegov glas je odzvenel v daljavo brez odmeva. Njenega glasu pa ni čul. Mislil je, da se je motil, da mora ona še biti daleč, da ga ne sliši. In šel je dalje.

Tiho, v srcu snujoč lepe naklepe, je stopal okrepljenih korakov čez stepni sneg. Ravno mu je v duši odsevala slika, kako bo s Katjuško živel srečno v daljnem Kijevu — tedaj je izgubil tla.

In zopet je zazvenel vztrik po daljni stepi, divji, obupen vztrik.

Čutil je samo še, da je padel na nekaj mehkega v globokem prepadu, potem pa je izgubil zavest.

Na stepi pa je vladal mir.

pila prostor za „Narodni dom“, si je pridobila neveljavno zaslugo za razvoj slovanstva v Trstu.

(Radikalizem laških duhovnikov.) „Edinost“ poroča, da ima tržaški škof v rokah protest in tožbo, podpisano od vseh duhovnikov, ki se zbirajo okoli lista „Amica“, v kateri zahtevajo, da naj se slovenski jezik popolnoma izključi iz tržaških cerkva.

(Deželni zbor istrski) se letos menda zopet skliče v Poreč; prejšnja leta je zboroval zdaj v Pulju, zdaj zopet v Kopru. Istrski Slovani smatrajo to kot nov poraz Slovanov, češ, da je bil deželni zbor preložen iz Poreča iz oziroma na osebno varnost slovenskih poslancev, za katero pa je bilo v Kopru in v Pulju prav tako slabo preskrbljeno kakor v Poreču.

(Narodna zveza.) Pod tem naslovom se snuje na Koprščini v Istri novo društvo s sedežem v Dekanih. Namen društva bo: 1. Podpirati pevsko, bralno, izobraževalno in slična društva ter gospodarske zadruge. 2. Pospeševanje vsega, kar bi zamoglo koristiti gospodarskemu in kulturnemu napredku slov. in hrvat. ljudstva v Istri.

Dopisi.

Iz gornjeradganskega okraja. — Ti ubogi Lukovnjaki! Tako sem nehote vzdihnil, ko sem čital članek v „Tagespost“ od dne 30. aprila 1901 z naslovom „Eine seltene Bezirksvertretung“, v katerem članku je priskočil našemu od svojih volilnih shodov v Bučevcih itd. širjemu občinstvu znanemu „orehovskemu poslancu“ Wratschkotu na pomoč gosp. „baron“ Pistor. Tega gospoda so menda poslali naši ljubi nemški sosede v boj, ker sami niso upali pisati takih nerodnih neresnic. Vidi se, da so gosp. Pistorju dogodki v našem okraju ali popolnoma neznani, ako pa so mu dogodki znani, potem pa hoče g. „baron“ svoje bralce — nafariati.

Gospod „baron“ piše, da so pod Wratschkotovo komando v okr. zastopu skoraj sami slovenski kmetje. No gospodje Kodolitsch, Bouvier, Winkler, Otto in Adolf Zorzini, Spranger, Steinbrenner, Olshofsky (ki pa se je sedaj preselil), ti „slovenski kmetje“ bodo imeli s tem gotovo veliko veselje. Kako pa se v okr. odboru ozira na kmete, o tem ve gotovo mično pesmico A. Koller, katerega je orehovski Lukovnjak iz okr. odbora izbacnil, da je tako pripravil mesto svojemu ljubčku, oskrbniku negovske graščine g. Steinbrennerju.

Dalje pravi g. „baron“, da se je po Wratschkovi zaslugi vpeljala v gornjeradganskem okraju goveda pincgavskega plemena. Da, da! Pincgavski bikeci, ti presneti pincgavski bikeci, to so ravno one nedolžne stvarce, ki delajo našemu Lukovnjaku toliko preglavic, ki mu ne dajo miru noč in dan. Saj je moral povodom lanskega premočanja sam slišati iz ust strokovnjaka g. potvalnega učitelja Jelovškega uničujočo kritiko o teh svojih bikecih, ter slišal iz ust istega strokovnjaka tako lepo priporočati domače, belo pleme. Smilil se mi je takrat g. Wratschko, a veliko bolj se mi smili sedaj, ko ga g. „baron“ Pistor tako neusmiljeno hvali.

A še več laži! Komaj je ponesrečen kandidat Lukovnjak nekoliko pozabil, kako „nehvaležno“ so ti „zavratni Slovenci“ ravnali z njim povodom njegovih volilnih shodov (n. pr. v Bučevcih itd.), že mu v tem dopisu zbuja gosp. „baron“ neljube spomine na bridke izkušnje, katere si je pridobil pri teh volitvah. A gosp. Pistor tudi tukaj grdo farba, ko pravi, da je dobil gosp. dvorni svetnik Ploj v našem okraju le devet glasov, ter da je vseh glasov le 28, kakor je tudi neresnica, da je bilo v gornjeradganskem okraju 26 občin. Kdor kakih razmer ne pozna, ali pa hoče tako nerodno lagati, za istega je veliko boljše, ako drži jezik za zobmi! Kaj ne g. Pistor?

Edino, kar je v tem dopisu nekaj vredno, je, da se tukaj med vrstami prizna, da je jezik pri zborovanjih našega „slovenskega“ okrajnega zastopa nemški, in da je izrecno povedano, da je Wratschko za „sveti“ nemški jezik bolj navdušen kakor Nemci sami, akoravno se on v ptujski „giftni kroti“ hvali, kako velik Slovenec da je in kako slovenski uraduje. — Slovenski volilci gornjeradganskega okraja bodo pa gotovo

pri prihodnjih deželnozborskih volitvah in pri volitvah v okrajni zastop dali najlepši odgovor g. „baronu“ Pistorju s tem, da postavijo svoje moke ter pokažejo Wrätschkotu, kako znajo odgovoriti na oze klofute, katerih je on v zadnjem času podelil toliko našemu vrlému kmetškemu ljudstvu, ter mu odločno povedali, da hočejo skrbeti le za se, da hočejo zastopati le svoje koristi, ter nočejo voliti kake nemškutarske gospode, ali pa kakega moža, ki bi bil tej go-spodi pristopen.

Iz Prage. (Shod čeških zdravnikov in prirodoslovcev.) Kakor je znano, prirede češki zdravniki in prirodoslovci na binkošne praz-nike t. i. v Pragi svoj III. shod, h kateremu pozivljajo vse ostale svoje slovanske tovariše, da se vzajemno z njimi posvetujejo v prvi vrsti na znanstvenem polju in da pomorejo tudi v slovanskih zemljah znanosti k večjemu procvitu in razvoju. Povabili so i svoje tovariše iz slo-venskih dežel (obrnili so se na zdravniško zbor-nico kranjsko in na muzejsko društvo kranjsko) ter upajo, da se i slovanski zdravniki in priro-doslovci udeležijo v dostojnem številu. O pripra-vah k temu shodu poročamo v kratkem kaj več, za danes prinašamo samo na kratko statistiko zadnjega shoda od leta 1882, po katerem se razvidi, v kakem smeru bo deloval tudi letošnji. — Drugi shod čeških zdravnikov in prirodoslov-cev je trajal od 27. do 30. maja 1882. Imel je dve svečani seji, na katerih je predaval zna-meniti češki potopisec in znanstvenik dr. Emil Holub: „O važnosti zdravniškega stanja v prek-morskih zemljah“ in kemičar dr. V. Safarik (sin znamenitega slavista P. Safarika): „O ciljih ke-mičnega preiskavanja.“ Takoj po sestavi kon-gresnega odbora pod predsedništvom prof. dr. B. Eselta priče so posamezne sekcije svoje delovanje. Bili so štirje odseki: zdravniški, ma-tematični, prirodoslovni in pedagoški. Te odseke so razdelili zopet v razne pododseke (skupaj 11), kateri so imeli veliko število predavanj, in sicer: za interno medicino 14, farmacijo 7, kirurgijo 21, teoretično medicino 11, državno 6, matematiko 8, fiziko 7, prirodopis 30, kemijo 18, antropologijo in arheologijo 5 in za pedagogiko 11 (med njimi 4 diskusije) — torej skupno 138 predavanj. Zadnji dan — prej so bile še druge zabave, ban-keti, svečane predstave, sprehodi po Pragi itd. — priredili so se znanstveni izleti v Příbram, Karluv, Týn in Kralupy. Razven tega je bila za časa kongresa zanimiva zdravniško-prirodoslovna razstava, izdajal se je „Glasnik II. kongresa“, v petih številkah, v katerem so bila vsa važnejša predavanja in vesti. Odposlanih delegacij je bilo 23, članov 375, sodelovalcev 293. V velikem številu so prihiteli posebno Poljaki, kateri so imeli 11 predavanj. Od Jugoslovancev prišel je kot član edino le prof. Janeček kot zastopnik hrv. univerze. Nadejamo se, da bo pri letošnjem shodu več naših zdravniških in prirodoslovnih znanstvenikov sodelovalo. Zato bomo prinesli v kratkem natančnejše podatke o programu in pripravah za ta III. shod, kateri bo v vsakem oziru nadkrilil oba prejšnja. Kdor želi kake in-formacije obrne naj se na naslov: dr. Antonín Veselý, Praga I. Nábřeží č. 14.

Narodno-gospodarske novice.

Nekaj o sajenju trt.

Najboljši čas za sajenje trt sta jesen in pomlad. Nekateri naši bolj izkušeni vinogradniki trde, da se v jeseni sajene trte boljše sponašajo nego spomladi in jaz jim dam v tem popolnoma prav. Če sadimo trte že v jeseni, se zemlja okoli njih boljše vleže in take trte začnejo navadno prej poganjati nego one, ki jih hranimo čez zimo v suhem hramu, kjer se morebiti deloma posuše in včasih tudi splesnijo. Tudi ni treba spomladi v vinogradu mnogo teptati in zemlja ostane zato bolj rahla. V jeseni pa ne smemo saditi trte tam, kjer bi po zimi lahko pozeble. Ravno tako jih ne moremo saditi v tem času, ako zemljo šele bolj pozno pripravimo. Zato je pri nas skoraj splošna navada, da se sadijo trte spomladi. Ker je ravno sedaj čas, ko se pričinja s spomladanskim sajenjem, zato mislim, da ustrežem marsikomu, če spregovorim tu ne

koliko, na kar naj pazi, kadar trte sadi. Saj se pregreški, ki jih napravimo v vinogradu s sa-jenjem, šestokrat jako hudo maščujejo in znano mi je več slučajev, da je vinogradnik izril vse svoje na novo nasajene trte, ker ni znal, ko jih je sadil, kaj trta zahteva.

Predno se lotimo sajenja, označiti je z ma-limi količi mesto, kamor naj se vsak trs zasadi. Te količe zabosti je po vinogradu v vrsti in ne semtertje po vinogradu, kakor smo sadili trte v starem času. Okoli trt, ki so sajene v vrsti ali v redu, opravlja se vsako delo mnogo lažje, a solnce posamezne trte boljše obseva. Tudi se zemlja med redovi prej razgreje in k trtam lažje dohaja zrak. Gorkota, svetloba in zrak vplivajo pa jako dobro na razvoj mladja in grozdja, vino iz takih vinogradov je zatorej boljše. Pa tudi trtne bolezni (strupena rosa, grozdna plesen itd.) škodujejo tu mnogo manj nego v vinogradu, kjer raste vse križem, kamor dohaja le težko zrak.

Ako je mogoče, obrnejo se naj trtni redovi proti jugu. Tako obrnjene redove obseva solnce predpoldne od ene, popoldne od druge strani, trta se zato bolj enakomerno razvija. Povsod pa nam ni mogoče obračati redov proti jugu. Zlasti v bregovih se moramo šestokrat ravnati po tem, kako ti vise. Navadno se napravljajo tu redovi od dna proti vrhu in le redkokdaj povprek brega. Prvi način se bolj priporoča, ker se po tem načinu nasajeni vinograd lažje obdeluje. Razun na zemljišče, moramo včasih paziti tudi na vetrove, ki so šestokrat trtam jako škodljivi. Redovi obrnejo naj se tako, da piše sapa skozi nje in ne od strani.

Amerikanskih trt ne smemo saditi tako tesno, kakor smo sadili domače, ker se te bujnejše razvijajo in potrebujejo zato več prostora. Vrsto od vrste napraviti je vsaj 130 do 150 cm narazen. V vinogradu, katerega hočemo obdelo-vati s plugom, ni niti daljava 2 metrov preveč. Kadar so redovi bolj narazen, sadimo pa trte v redu lahko bliže. Vendar naj se tudi tu ne pre-korači daljave 1 metra. Ako sadimo trte bolj redko, ne izgubimo ničesar na pridelku, ker trto lahko bolj močno narežemo; pač pa pridobimo na dobroti vina.

Poleg količa, ki zaznamuje mesto, kamor se ima trta saditi, izkoplje se prilično 45 cm globoka jama, v katero se ima trta zasaditi. Če sadimo reznice (količi), navadno ni treba jame, marveč zadostuje luknja, ki jo napravimo z le senim kolom ali pa z železnim drogom (štango). Paziti je, da se nahaja jama, oziroma luknja vedno na isti strani kola, ker bi prišla v na-sprotnem slučaju trta lahko izven reda.

Ako sadimo cepljene trte ali pa okorenin-čenke, zrahlja naj se zemlja na dnu jame, a nad to naj se razgrnejo trtne koreninice tako, da se ne križajo. Ko so se razgrnile, pogrnejo naj se z rahlo zemljo še kakih 10 cm na visoko, a pri tem naj se trta z eno roko vedno pretre-sava, da se zemlja koreninam boljše prilije. Kdor ima vodo na razpolago, trte lahko zalije. S tem se vzbudi v njih prej življenje in se tudi bolj gotovo primeje.

Ako rabimo že prvo leto gnoj, ne smemo ga dejati, kakor imajo naši kmetje navado, pod trto, ker bi se ne mogel v globočini razkrojiti in tudi bi mu odvzela vodo vse redilne snovi. Od takega gnojenja bi ne imeli nobene koristi. Še manj pa smemo dajati gnoj na trtne korenine, ker bi začele te z gnojem vred prhniti. S tem gnojenjem bi si samo škodovali in le malo trt bi se prišlo. Gnoj naj se poklada torej nekoliko nad korenike, kakih 15 cm pod površino, proč od trte, odkoder izpere voda redilne snovi pola-goma h koreninam.

Cepljene trte postaviti je v jamo tako glo-boko, da pride spojno mesto ravno na zemeljsko površino. Kjer imajo navado, trte naslednja leta z novo zemljo nasipati, zasadi naj se cepljenka nekoliko višje. Nad cepičem naj se napravi iz rahle zemlje ali iz peska majhen kupček, ki ga varuje mraza in suhote. Ko se trta nekoliko razvije, treba je ta kupček razgrniti.

Še divje okoreninčenke pogrezniti je neko liko bolj globoko v zemljo nego cepljenke. Po-sebno, če jih mislimo nizko v zeleno precepiti, priporočam, naj se sade tako, da pride gornji del trte kakih 10 cm pod vrh, na kar se napravi

nad trto klobuku podobna jamica. Jamica služi v ta namen, da mladika zemljo lažje predere. V nasprotnem slučaju bi se trta v globočini lahko zadušila. Mesto posameznih jamic zamore se napraviti tudi jarek, ki ima to prednost, da v njem voda ne zaostaja. Če trto bolj globoko zasajamo, zamoremo jo naslednje leto nižje cepiti.

Ako nimamo gotovih cepljenk, ali pa vsaj divjih okoreninčenk na razpolago, rabimo za silo lahko tudi reznice. Ker se te včasih težko pri-mejo, dati jih je nekliko dni, predno se sade, v vodo, kjer pričenjajo poganjati. V vinograd naj se sadijo potem samo one reznice, ki so pognale.

Da se sadijo reznice navadno s kolom, po-vedano je bilo že prej. Luknje, v katere so se vtaknile zasuti je treba z rahlo zemljo. Če vli-jemo v luknjo nato nekoliko vode, koristi trtam jako mnogo. Tudi jih je dobro pogrezniti bolj globoko v zemljo, če jih mislimo cepiti nizko na zeleno. Pri tem se je ravnati, kakor je bilo povedano prej. Take reznice so lahko krajše kakor navadne. Prvo leto se reznicam le redko kje gnoji, pač pa jim zaleže naslednje leto gnoj prav dobro.

K sklepu svarim še naše vinogradnike, naj ne sade prva leta ničesar med trte. Vsaka rast-lina, in naj raste še tako redko, škoduje trtam neizrečeno mnogo. Obrniti, katere bodete morali dajati za dohodke, ki jih uživate v mladem vi-nogradu, so jako velike. V vinogradu rasti torej sama trta!

„N. G.“

Politični pregled.

(K položaju.) V zbornici se razmere še niso dosti zboljšale, in je položaj še vedno jako dvom-ljiv, ker so nemški radikali in socijalni demo-kratje delu nasprotni. „Narodni Listy“ pa po-ročajo o velikem nasprotju Poljakov in fevdal-cev proti Körberju. Poljaki in fevdalci, ki so se trudili, zabraniti obstrukcijo Čehov, danes to obžalujejo, hujskajo češke poslance proti vladi in jih pošiljajo povsod tja, kamor si ne upajo sami. — Drugi zopet menijo, da se sedanje pre-mirje more izpremeniti takoj v nov boj, in ki se nedvomno zopet začne pri razpravi proračuna in pri obravnavi nagodbe z Ogrsko.

(Akcije za združenje vse hrvaške opo-zicije.) Stranka prava je pričela delati na to, da se složijo hrvatske opozicijske stranke. Načelnik sedanje koahrane opozicije dr. Š. Breza-tyenski je rekel, da bo z veseljem deloval za združitev, ker smatra za svojo glavno nalogo združiti pod eno zastavo vse rodoljube, stre-meče po združenju in konstitucijski slobodi Hrvaške.

(Škandali na vseučilišču v Budimpešti) so bili 29. m. m. zopet na dnevnem redu; prišlo je do pretepev med židovskimi in drugimi dijaki. Profesor Pikler je pobegnil iz dvorane, kjer je menil predavati; več dijakov je bilo ranjenih. Predavanja so dva dni izostala.

(Dopolnilna volitev.) V Smichov-Kladnu je bil dne 30. t. m. na mestu posl. Klofača, ki je odložil ta svoj drugi mandat, izvoljen češki na-rodni socijalist. Čop s 359 glasovi državnim poslancem; socijalni demokrat Nemeš je dobil 240 glasov.

(Izgredi v Lvovu.) 29. m. m. je prišlo v Lvovu do velikih delavskih demonstracij; mno-zica brezposelnih delavcev je oplenila tamošnje prodajalne kruha in kričala po ulicah: „Mi ho-čemo dela in kruha!“ Izgredniki so metali kose lesa v pritlična stanovanja, da so ranili več oseb, udarli na policijo in zahtevali, naj izpuste delavce, in razbili okna na ruskem konzulatu. Socijalno-demokratska stranka odklanja vsako odgovor-nost na teh dogodkih.

(Macedonija.) Položaj med Macedonijo in Staro Srbijo postaja vedno slabši, dasi se Turkom prijazno časopisje trudi dokazati, da se je valed pomirljivega nastopa novega macedonskega od-bora, kateremu načeluje profesor Mibajlovski, položaj izboljšal. Iz Skoplja poročajo, da so se pri vasi Pridvorici zgrabili te dni Arnavti in Srbi. Sedemdeset Arnavtov je napadlo hišo ne-kega duhovnika in mu hotelo odpeljati hčer. Prebivalci so prihiteli na pomoč in vnel se je

Karol Makovec

pleskarski in slikarski mojster
v Celju

Gledališke ulice števil. 5

se priporoča p. n. občinstvu in pred-
duhovščini za izvrševanje vsakovrst-
nih pleskarskih in slikarskih del, ka-
kor: vse cerkvene, sobne in dekora-
cijske slikarije, školske in druge dela na
steklo, les itd.; vsa stavična in po-
hišvena pleskarska dela ter imitacije
v akovrstnega lesa.

Trgovina oljnatih suhih in raznih
drugih barv, firnežev in lakov.

Zaloga vseh pleskarskih in slikarskih potrebščin!
Postrežba točna in solidna!

Cene jako nizke!

Brez konkurence! Brez konkurence!

Ceniki in proračuni na zahtevo brezplačno!

Š. 12 631
13 360

(165) 3-2

Razglas.

Za pokončavanje prave trtne rose (Oidium
Tuckeri) daja deželna poskuševalnica v Gradcu
(Heinrichstrasse 39) kakor tudi deželna posku-
ševalnica v Mariboru zvepleni prah v vrečah
po 50 kg za K (16 K za 100). Manj nego 50 kg
se ne more oddati.

Naročevalci blagovolijo naj se obrniti na
edno omenjenih poskuševalnic vpošljejo naj de-
narni znesek ter natančno navedejo svoj naslov
(zadnja pošta, železniška postaja).

Zvepleni prah je najboljša vrsta (90 do 95%)
vrline ter preskušajo istega pred odpošiljavo
strokovnjaki glede čistote in vrline.

Vsaki pošiljavi se doda kratko navodilo
o porabi.

V Gradcu, meseca aprila 1901.

Od štajarskega deželnega odbora.

Naprodaj je posestvo

katero meri 7 oralov, in je pripravno za vinograd.
Od tega je pol orala že na novo zasajenega
vinograda.

Posestvo je blizu Brežice in ima lepo lego.
Cena primerna. Več povi g. Jože Četina, ob-
činski tajnik v Artičah, pošta Brežice.

(164) 2-2

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev,
kateri ima veselje do tiskarstva, sprejme v uk

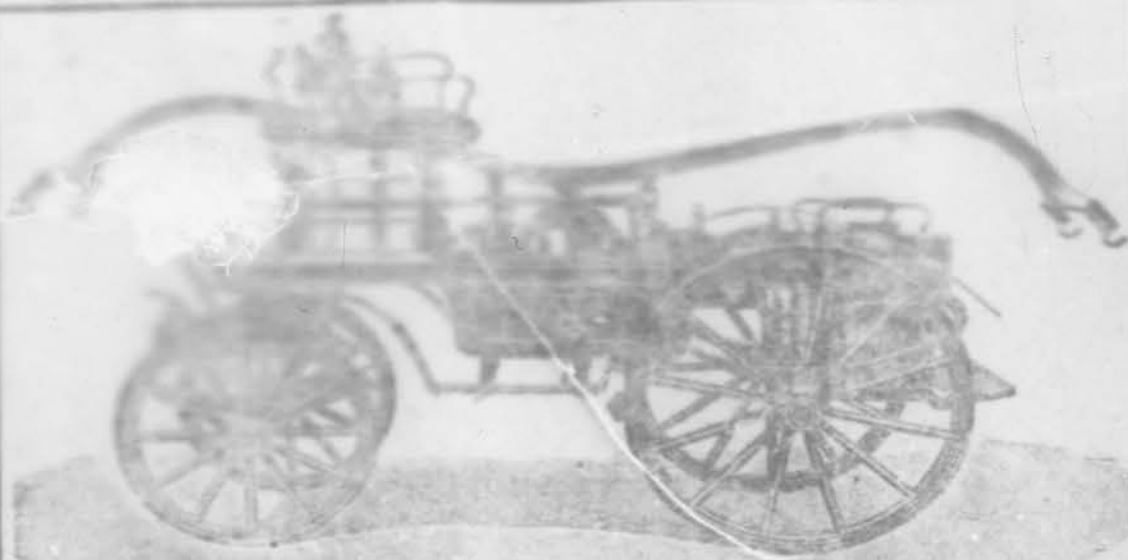
Dragotin Hribar v Celju.

112 12-10

Brzjav.

Kdor želi imeti dobre in solidne žaluzije in
rolete, naj se obrne na prvo hrvaško tvornico
žaluzij, rolet, lesenih in železnih kapaca i kar-
tonaž G. SKRBIČ, Zagreb, Meduličeva ul. 16.

Svoji k svojim!

Podružnica Zagreb.

C. i kr. priv. trgovica
brizgalnic, cevi in
kmetijskega orodja

R. A. SMEKAL

v Čechu na Moravskem
podružnica Zagreb
nudi sl. gasil. društvom
brizgalnice vsake vrste s
patentom proti zmrzlini
cevi in opreme Posest-
nikom kmetijske stroje
ter peronospora-škropil-
nice, slednje po 22 kron
komad franko vsaka
pošta. Plaćila tudi na
obroke. Prekupcem zna-
ten rabat.

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

razpošilja gratis in franco kataloge v slovenskem je-
ziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov
za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vi-
narstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za rečno postrežbo se garantira.

Ugodni plačilni pogoji.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

privilegirani lastnik

Dunaj, III. Erdbergstr. št. 12.

Na slovenska vprašanja se odgovarja slovensko.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji meri.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine,
kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah,
cimenta, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja,
kubinske priprave, štedilnikov itd.

Velika zaloga poljedelskih in vinorejskih strojev, raznovrstnih sesalk za vod-
njake in kletarstvo.

Gg. poljedelcem priporočam kot najizvrstnejše umetno gnojilo Tomaževo
fosfatno moko po tovarniški ceni in poljski mavec za gnojenje detelje.

Pozor gg. kovači! V večjo udobnost svojih cenj. odjemalcev omislil sem si stroj
za osločenje kolesnih šin, katerega se zamorejo isti v mojem skladišču vedno posluževati.

* Slavno občinstvo vabim najljubneje, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo. *

Zacherlin

pomaga izbornu kot nedo-
sežen uničevalec mrčesa.

Celje: Traun in Stiger
Franc Petuš
Albin Waid
Viktor Weger
Milan Hoderer
Jos. Poljanec
Josip Matič
Friedrich Jakovitsch
Fr. Riehlauer
Karl Grela lekarna
Fran Zanger

Celje: Anton Kolenc
M. Rauscher lekarna
Josef Simec
Anton Topolak
W. Wratko
Anton Fejta
Dobruha: Jos. Siksek
Braslovce: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Gomilsko: I. Dvorski
Fran Gukala

Vojnik: Fr. Zottl
Hrastnik: Alojz Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
Janez Filipic
Sevnica: A. Fabiani
S. F. Schaik
Ludovik Smole
Zwenkel & Comp
Trg Lemberg: Franc Zupančič

Laško: Andrej Elsbacher
Karl Hermann
Kmetijsko društvo
Planina: Lud. Schescherko
F. Wambrechtammer
Gornji grad: Jakob Božić
Poljane: Ferd. Ivanus
A. P. Krautendorfer
Anton Schweiß
Karl Sima
Morizje: Leopold Vakič

Pristava: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brežice: Fran Mathois
Franc Varlec
Zalec: Adal. Globočnik
St. Jurij: Fran Kartin
J. F. Schescherko
St. Jurij ob Tab.: Fr. Plaskan
St. Lovrenc: Elija Tarin
Smarje: Josip Wagner
Janez Loechnitz

St. Pavi: Norbert Zanier
Trbovlje: Konsumno društvo
J. M. Kraumer
Fran Poljak
Roh. Stenowitz
Janez Müller
Janez Zalusnik
Videm: Ivan Novak
Vitanje: Anton Jaklin
Velenje: Karl Tschier
Konjice: Fr. Kupnik

krvav boj, v katerem je bilo mnogo ubitih. Potem so Arnavti zažgali vas in zbežali.

(Nemčija.) Najnovejše vesti govore o močnejši krizi v celem nemškem ministrstvu, radi tega, ker se centum upira povišanju na žito, in ker so konzervativci vstali proti osnovi za zgradbo kanalov. Odstopiti bi imel tudi državni kancelar Bülow; vlada pa preti z razpustom državnega zbora, za slučaj, da pride do ministrske krize.

(Španija.) Duhovnik don Segismondo Pey-Ordeix, urednik „Nuestra Revista“, je označil svoje delovanje takole: Kaj hočemo? Rešiti Španijo in cerkev. Gibanje je občno in se razširi kmalu po vsej Španiji. Z nami sta dva škofa v Kataloniji in več škofov v ostali Španiji. Naš cilj je jako preprost: mi smo protiklerikalni, a hočemo vendarle ostati katoliki. Samo reformirati hočemo disciplino in notranjo organizacijo duhovenstva. Spoštujemo dogme, ali vendar zahtevamo, da se cerkev in država razločita, da se jezuitski redovi ali reformirajo ali odpravijo ter da se cerkveno imetje, v kolikor ne služi bogoslužju, vrne državi. Mi stremimo za osnovanjem samostalne španske cerkve, ki samo glede dogme stoji pod vrhovnim vodstvom Rima. Škofje in cerkveni dostojanstveniki pa naj bodo narodni, ne rimski.

(Italijani v Afriki.) Še niso dobili dovolj batin po plečih, in bi jih radi še več. Zdaj so zopet začeli napadati in vznemirjati Afrikance. Radi odpora sultana Osmana Mahmuda od Allube je laška ladija „Colombo“ bombardirala Hapun in porušila sultanovo palačo, potem je še bombardirala mesto Bered, kjer se je trinajstletni sin sultanov junaško boril s četo Lahov, dokler ga niso ti vjeli.

(Vojna v južni Afriki.) Angleški listi poročajo, da so dosegle Frenchove operacije na severovzhodu Transvaala velik uspeh, da so namreč razpršile burske čete. Buri se seveda v resnici sami razkrope, ako vidijo, da je sovražnik toliko močnejši, da bi bil boj na prostem polju za nje nevaren. Angleški listi so zadnje dni veliko poročali o burskih izgubah; toda gotovo je, da so te vesti mnogo pretirane. Burov bi že davno ne bilo več, da so resnična poročila o predajah Burov, o zaplenjenih živilih in streljivu. A njim te zaplenitve ne škodujejo, zakaj angleški vlaki vozijo vsak dan nova živila in streljivo Burom, katerih je baje še okrog 12.000. V Kapstadtu kuga mori še vedno. Doslej je umrlo od 519 obolelih 217 oseb.

Razne stvari.

(Teža človeškega telesa.) Francoski antropolog dr. Braca povdarja po svojih izkušnjah, da teža navadnega človeka iznaša približno toliko kilogramov, kolikor centimetrov je on nad eden meter visok. Torej navadni človek, okoli 1 m 70 cm visok imel bi teže 70 kg. Seveda to pravilo je le nekaka površna mera, katera ne more v ravnotežje spraviti iz premnogih ozirov „debelube in suhače“. Svet je baje različen.

(Deset naukov k ohranjenju zdravja.) Iz skušenj slovečega zdravnika (Kodyma) povzamemo pravila njegova za vzdrževanje zdravja in podaljšanje življenja. Te so: 1. Ne dihaj zraka, razun čistega! Vzduh (zrak) je božji duh! 2. Uži vaj le, kadar imaš glad in le, dokler imaš glad! Kjer zmernost ne hodi, tam zahaja zdravnik! 3. Ne pij, razun če imaš (pravo) žejo, pa le, dokler imaš žejo! Blažena voda, ta pameti ne meša! 4. Ohrani svoje telo čisto! Rajše ubogo, samo da le čisto! 5. Glej, da svoje nede navadiš na hladno, a telo da utrdiš! Ako se (mehkužen) večkrat prehladiš, nazadnje dosti dobiš! 6. Ako napenjaš svojega duha, ne zabi zraven na telo! V zdravem telesu zdrava misel! 7. Ne udaj se lenobi! Stojčja voda smrdi! 8. Po delu se nekoliko razvedri! Primerna zabava, pol zdravja! 9. Spavaj le potrebiti čas, da si odpočiješ! Kdor hoče mnogo znati, ne sme dolgo spati! 10. Ob času potrebe ne pozabi na dobrega zdravnika! Boljša je nagla pomoč, nego velika nemoč! (trpljenje). Od teh važnih naukov slovaškega zdravnika naj si bi mi mnogo zapomnili!

(Ogrska „črna“ vojska.) Ogrska drž. zbornica je dobila predlogo, po kateri se dovoljuje honvedskemu ministru, da sme oborožiti ogrsko črno vojsko s 55.000 repetirkami, 14.495 repetir-karabinerji in sedem milijoni patronami. Strošek bo znašal 1.835.000. Militarizem napreduje vkljub mirovnim kongresom!

(Grozna nesreča na Nemškem.) V Griesheimu pri Frankobrodu se je v četrtek pripetila grozna nesreča. V tamošnji tovarni „Elektron“ za izdelovanje kemikalij se je unela tvarina z imenom fenol in h kratu je bila vsa tovarna v ognju. Zaporedoma je eksplodiralo več posod z nevarnimi kemikalijami in vsled eksplozij se je porušila tudi vsa tovarna. Ponesrečilo je pri tem 40 oseb, ki so bile deloma raztrgane po eksploziji, deloma pokopane pod razvalinami. Nad 40 oseb pa je bilo močno pokodovanih. Škoda znaša več milijonov mark.

(Zmešnjava v cirkusu.) Iz Taskenda javlja o grozni nesreči v tamošnjem cirkusu Cervili. Bilo je zbranih kakih 3000 ljudi, ko se nena doma pojavi ogenj pod streho, ki vzbudi silno grozo med občinstvom. Vse se je zagnalo proti izhodu, gledalci so skakali iz visokih galerij na spodaj se nahajajoče se občinstvo, nastal je peklenjski krik, vse se je kot besno gnalo iz go rečega cirkusa. Zmeškanih in pohojenih je bilo 32 oseb, 150 pa težko ranjenih.

Danes v petek 3. maja točno ob 8. zvečer

pevska vaja

samo za moški zbor.

Celjsko pevsko društvo.

Zahvala.

Vaam, ki so sprejeli drago, nezabno nam hčerko, oziroma sestro

JOSIPINO

na zadnji poti, posebej še č. gg. duhovnikom, domačemu in sosednemu učitelstvu za sprejeto, pevcem za mile nagrobnice, znankam in prijateljicam za darovane krasne vence, kakor sploh za vsak izraz sočutja, izreka srčno hvalo

žalujoča rodbina Poljanec.

Kapele, dne 28. aprila 1901.

St. 15.643.

(171) 1

Razglas.

Občinski in okrajni zaatopi, kakor tudi kmetijske podružnice na Štajarskem morejo v svrhu streljanja proti toči potrebni smodnik do biti za znižano ceno 76 vin. (šestinsedemdeset vinarjev) kilogram od štajarskega deželnega od bora in sicer:

- a) v zabojih 4 25 kg.
- b) v sodčkih (znotraj vreča) 4 112 kg.

Naročiti ga je pri štajarskem deželnem odboru pravočasno t. j. če mogoče 2 do 3 tedne, predno se smodnik rabi, da se zabrani zapozni tev odpošiljatve z ozirom na to, da vlaki za tako prevažanje ne vozijo vsak dan.

Pri naročitvi je natančno navesti zadnjo železniško postajo, od katere se odvzame naro čeni smodnik.

Smodnik se odpošlje iz smodnišnice c. i. kr. topničarske založnice v Kalsdorfu.

Vračunši zavoja in voznine od smodnišnice v Kalsdorfu do železniške postaje v Kalsdorfu stane zaboj 4 25 kg smodnika 20 K 44 h, sod 4 112 kg pa 91 K 2 h.

Po tem preračunu določeni znesek za smodnik je istočasno z naročilom poslati štajarskemu deželnemu odboru.

Sodi in vreče v nepoškodovanem stanju se vzamejo nazaj proti 15% obrabi, franco Kalsdorfu.

Končno se še povdarja, da se ne sme v svrhu streljanja proti toči po znižani ceni naro čeni smodnik v nobene druge namene porabiti.

V Gradcu, dne 20. aprila 1901.

Od štajarskega deželnega odbora.

(171) 1

Edmund grof Attems.

Poštna upraviteljica

se sprejme pod ugodnim pogojem na ces. kr. pošti na Polzeli v Savinski dolini; kamor naj se tudi ponudbe dopošljejo.

(167) 2-1

Razglednice

z lastno sliko. — krasno izvedene, izdeluje E. Wapartits, Dunaj, IX. 2, Lazarettgasse 6, po vsaki fotografiji, ki se mu pošlje. Ceni za eno razglednico je samo 12 kr., a naročiti se mora najmanj 10 kosov od 1 slike, ki se ne pokažejo vrne.

(168) 3-1

Naznanjam, da sem svojo

odvetniško pisarno

odprl v Mariboru v Kolaričevi hiši, poleg novega poslopja za c. kr. okrožno sodišče (Gerichtshof-Mariengasse)

Maribor, dne 5. maja 1901.

Dr. Franjo Rosina

(168) 3-1 dosedaj odvetnik v Ljutomeru.

Svoji k svojim!

ANTON KOLENC

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

prilporeča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: bezgovo gobo, kamilico, tisočročje, malinsko štupo, lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme in ržene rožičke. Ob času vsake sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca, in kuretinu. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češnje, hruške, itd., vse po najvišjih cenah.

Nadalje kupujem

predivo, jabolka

fižol, vsake vrste laneno seme itd., itd.

Svoji k svojim!

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.

Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Celji

prilporeča gospodom trgovcem in prodajalcem svojo

Veliko zalogo vsakovrstnega papirja

za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega, avilnatega (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih Nežiderskih zvezkov, Hardtmuthovih svinčnikov in angleških peres po originalnih cenah tovarniških;

dalje prilporeča

zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah

Posebno lep izber papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah.

Najbolje strune za citre, gosli in kitare.

Velik izber albumov za fotografije in spomenice, map za pisma in papirje, tiskalnikov, okvirov za fotografije, listnice itd.

po nizkih cenah.

Šolske in molitvene knjige še poseben popust.

Karol Makovec

pleskarski in slikarski mojster
v Celju

Gledališke ulice števil. 5

se priporoča p. n. občinstvu in pred. duhovščini za izvrševanje vsakovrstnih pleskarskih in slikarskih del, kakor: vse cerkvene, sobne in dekorativne slikarije, črkoslikarska dela na steklo, les itd.; vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela ter imitacije v akovrstnega lesa.

Trgovina oljnatih suhih in raznih drugih barv, firnežev in lakov.

Zaloga vseh pleskarskih in slikarskih potrebščin!

Postrežba točna in solidna!

Cene jako nizke!

Brez konkurence! Brez konkurence!

Ceniki in proračuni na zahtevo brezplačno!

S. 12631
13360

(165) 3-2

Razglas.

Za pokončavanje prave trtne rose (Oidium Tuckeri) daja deželna poskuševalnica v Gradcu (Heinrichstrasse 39) kakor tudi deželna poskuševalnica v Mariboru žvepleni prah v vrečah po 50 kg za K (16 K za 100). Manj nego 50 kg se ne more oddati.

Naročevalci blagovolijo naj se obrniti na edno omenjenih poskuševališč vpošljejo naj denarni znesek ter natančno navedejo svoj naslov (zadnja pošta, železniška postaja).

Žvepleni prah je najboljše vrste (90 do 95%) vrline ter preskušajo istega pred odpošiljativjo strokovnjaki glede čistote in vrline.

Vsaki pošiljati se doda kratko navodilo o porabi.

V Gradcu, meseca aprila 1901.

Od štajarskega deželnega odbora.

Naprodaj je posestvo

katero meri 7 oralov, in je pripravno za vinograd. Od tega je pol orala že na novo zasajenega vinograda.

Posestvo je blizu Brežic in ima lepo lego. Cena primerna. Več pove g. Jože Četina, občinski tajnik v Artičah, pošta Brežice.

(164) 2-2

Učenca

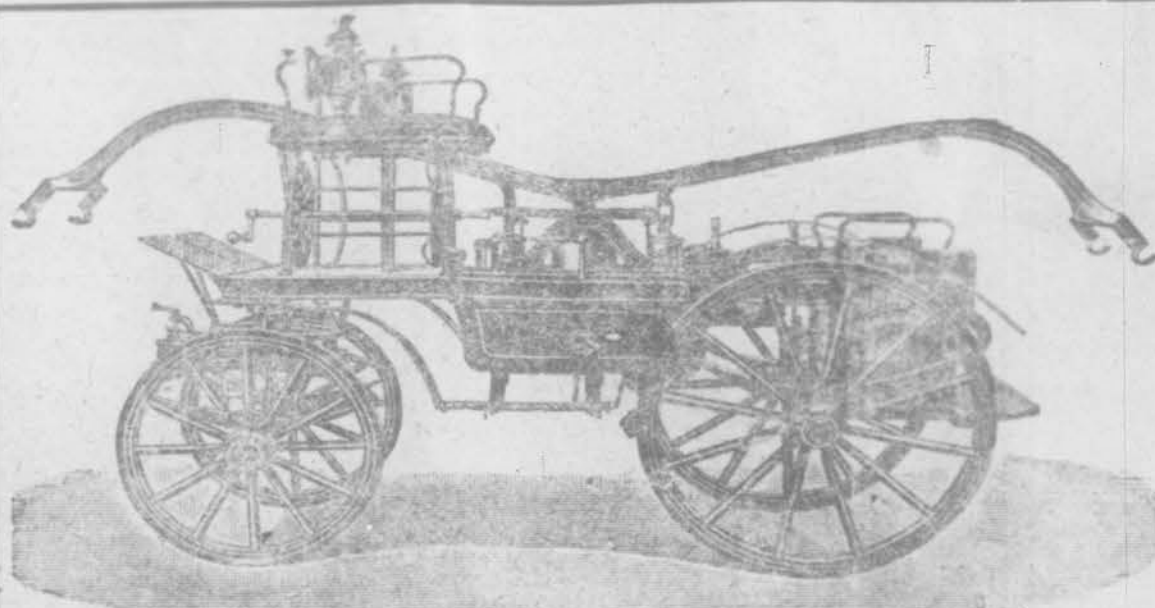
s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, kateri ima veselje do tiskarstva, sprejme v uk Dragotin Hribar v Celju.

112 12-10

Brzjav.

Kdor želi imeti dobre in solidne žaluzije in rolete, naj se obrne na prvo hrvaško tvornico žaluzij, rolet, lesenih in železnih kapaca i kartonaž G. SKRBIC, Zagreb, Meduličeva ul. 16.

Svoji k svojim!

Podružnica Zagreb.

C. i kr. priv. tvornica
brizgalnic, cevi in
kmetijskega orodja

R. A. SMEKAL

v Čechu na Moravskem
podružnica Zagreb
nudi sl. gasil. društvom
brizgalnice vsake vrste s
patentom proti zmrzlini
cevi in opreme Posest-
nikom kmetijske stroje
ter peronospora-škropil-
nice, slednje po 22 kron
komad franko vsaka
pošta. Plečila tudi na
obroke. Prekupcem zna-
ten rabat.

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

razpošilja gratis in franco kataloge v slovenskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za reelno postrežbo se garantira.

Ugodni plačilni pogoji.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

privilegiran lastnik

Dunaj, III. Erdbergstr. št. 12.

Na slovenska vprašanja se odgovarja slovensko.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji meri.

Opozarja na svojo veliko zalogo traverz, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Velika zaloga poljedelskih in vinorejskih strojev, raznovrstnih sesalk za vodnjake in kletarstvo.

Gg. poljedelcem priporočam kot najizvrstnejše umetno gnojilo Tomaževo fosfatno moko po tovarniški ceni in poljski mavec za gnojenje detelje.

Pozor gg. kovači! V večjo udobnost svojih cenj, odjemalcev omislil sem si stroj za osločenje kolesnih šin, katerega se zamorejo isti v mojem skladišču vedno posluževati.

* Slavno občinstvo vabim najljubneje, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo. *

Zacherlin

pomaga izbornu kot nedo-
sežen uničevalec mrčesa.

Celje: Traun in Stöger
Franc Pečnik
Alojzij Walland
Viktor Wöhr
Milan Hočvar
Jos. Polanež
Josip Matič
Friderik Jakovitsch
Fr. Hieschlaw
Karol Gela, lekarna
Fran Zangger

Celje: Anton Kolenc
M. Rauscher lekarna
Josef Striz
Anton Topoljak
W. Wratichko
Anton Fajjan
Dobrna: Jos. Sikosek
Braslovče: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Gomilsko: I. Ivoršek
Fran Cukala

Vojnik: Fr. Zottl
Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wosak
Ljubno: Fr. X. Petek
Janez Filipič
Sevnica: A. Fabiani
S. F. Schalk
Ladovik Smole
Zwenkel & Comp.
Trg Lemberg: Franc Zupančič

Laško: Andrej Elsbacher
Karl Hermann
Kmetijsko društvo
Planina: Lud. Schescherko
F. Wambrechtssammer
Gornji grad: Jakob Božić
Poljčane: Ferd. Ivanus
A. P. Krausdorfer
Anton Schwalz
Karol Sima
Leopold Vukič

Pristova: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brezice: Franz Matheis
Franc Varlec
Zalec: Adal. Globočnik
St. Jurij: Fran Kartin
J. F. Schescherko
St. Jurij ob Tab.: Fr. Plaskan
St. Lovrenc: Eliza Turin
Smarje: Josip Wagner
Janez Löschnigg

St. Pavi: Norbert Zanier
Trbovlje: Konsumno društvo
J. M. Krammer
Fran Pollak
Rob. Stenowitz
Janez Müller
Zibika: Janez Založnik
Videm: Ivan Novak
Vitanje: Anton Jakin
Valeče: Karl Tischler
Konjice: Fr. Kapnik

Dežnike
iz klota, volne in
svile, ter
solnčnike
za dame, gospode
in otroke
priporoča
P. KOSTIČ
v Celju.
(276) 8-6

Postranski zaslužek
trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim,
delojjubnim in stalno naseljenim osebam
s povzetjem zastopa domače zavarovalne
družbe prve vrste. — Ponudbe
pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Prodaja se
lepo veliko posestvo v Lokovici.

Isto je oddaljeno četrte ure od trga Šostanja in leži na lepem solnčnem kraju, zemlja je dobro obdelana in zelo rodovitna, ravnotako tudi vinograd, kateri da dobro vino. Celo zemljišče meri okoli 34 orolov in se redi skozi celo leto lahko 10 — 12 glav goveje živine. Poslopja in sicer hiša, gospodarsko poslopje, kozolec, kašta, v kateri se spodaj nahajajo kleti in svinski hlev, so v dobrem stanu. Premičnine so vsakovrstne pri posestvu in pri vinogradu in se prodajo skupaj s posestvom. Vse natančnejše se izve pri **Mihaelu Cerovškem**, posestniku v Šostanju.

Lastna popravilnica.

Puch-kolo.

Puch-kolo.

AVISO!

K početku sezone usojam si p. n. kolesarje opozoriti, da je tvrdka „Johann Puch, erste steiermärkische Fahrradfabriks-Actien-Gesellschaft in Graz“ prepustila za Spodnje Štajersko meni zastopstvo in prodajo svojih koles, nadalje, da imam modele 1901 leta v bogati zalogi. Le ti so z mnogimi novostmi in zboljški opremljeni, ki ustrezajo vsem dosedanjim strokovnjaškim zahtevam. Vse natančnejše je razvidno iz ilustrovanih cenikov, s katerimi postrežem vsakomur rad brezplačno. Točna in reelna postrežba zjamčena.

Josip Širca, Žalec.

Puch-kolo.

Puch-kolo.

Prodaja kolesnih potrebščin.

Razpis.

Razpiše se do 20. maja t. l. občinska zdravniška služba v Št. Petru pod Sv. gorami z letno plačo 1.500 K. Prošniki morajo biti avstrijski državljani in ednega slovanskih jezikov zmožni. Občinski urad v Št. Petru pod Sv. gorami dne 24. aprila 1901.

Župan: **Ferdinand Kunej**.

(162) 3-2

Podpisani naznani in se priporoča slav. občinstvu, da izvršuje od 1. aprila t. l. v Braslovčah

živinozdravniško prakso.

Friderik Horák
okrožni živinozdravnik.

(153) 3-3

POSOLJILNICA V CELJU.

Bilanca za leto 1900.

Aktiva (Imetje)			Pasiva (Dolgovi)		
	K	v		K	v
1 Račun inventarja:			1 Račun deležev:		
2 Stanje pisarniškega inventarja dne 31. dec. 1900.	4.674	—	Stanje glavnih deležev dne 31. decembra 1900.	27.820	—
3 Stanje dne 31. decembra 1900	3.031.613	10	Stanje opravičnih deležev dne 31. decembra 1900	59.686	—
4 naloženega denarja pri raznih denarnih zavodih:			2 hranilnih vlog:		
5 Stanje dne 31. decembra 1900	819.234	25	Stanje dne 31. decembra 1900	4.309.979,72	
6 poštne hranilnice:			Kapitalizovane obresti za leto 1900	155.836,97	4.465.816
7 Stanje dne 31. decembra 1900	10.977	98	3 raznih obresti in dividende:		
8 tekoči:			Za leto 1901 predplačane obresti od posojil.	17.554	96
9 Stanje dne 31. decembra 1900	107.164	45	Nevzdignena dividenda od deležev dne 31. decembra 1900.	1.943	52
10 pro divers:			4 podpor:		
11 Stanje predplačanih ekspensarjev dne 31. dec. 1900	1.624	49	Neizplačana pri občnem zboru dovoljena podpora	200	—
Stanje predplačane zavarovalnine dne 31. dec. 1900	74	75	5 splošne rezerve:		
Stanje prehodnih zneskov dne 31. decembra 1900	19.093	01	Stanje dne 31. decembra 1900	12.000	—
Stanje izdanih vadij dne 31. decembra 1900	65	—	6 posebne rezerve:		
7 vrednostnih listin:			Stanje dne 31. decembra 1900	254.398	79
8 nerabljenih knjižic in tiskovin:			7 dobička in zgube:		
9 Stanje dne 31. decembra 1900	800	—	Čisti dobiček l. 1900	18.328	48
10 raznih obresti:					
11 Stanje 31. decembra 1900:					
Zaostale obresti in zamudne obresti od posojil	94.984	53			
Nevzdignene obresti od v raznih denarnih zavodih	32.022	47			
naloženega denarja	59	98			
Nevzdignene obresti pri poštne hranilnici	997	84			
Nevzdignene obresti od tekočega računa	1.731	53			
10 Nerealizovani kuponi vrednostnih listin					
11 splošne rezerve:					
Stanje splošne rezerve naložene na lastno vlož	12.000	—			
knjižico št. 2.696 dne 31. decembra 1900.					
12 hiš in zemljišč:					
I. „Narodni dom“ v Celju:					
Stanje vrednosti dne 31. decembra 1900.	521.896	29			
Stanje vrednosti hišnega inventarja dne 31. dec. 1900	15.718	38			
Zaostala najemnina dne 31. decembra 1900	110	67			
Predplačana zavarovalnina dne 31. decembra 1900.	1.118	—			
II. Hiša v Graški ulici v Celju:					
Stanje vrednosti hiše dne 31. dec. 1900	74.393	84			
Vrednost hišnega inventarja dne 31. dec. 1900	131	22			
Zaostala najemnina dne 31. decembra 1900	51	50			
Predplačana zavarovalnina dne 31. decembra 1900.	69	—			
Zemljišča:					
Stanje vrednosti dne 31. decembra 1900.	17.905	37			
Stanje gospod. inventarja dne 31. decembra 1900	977	70			
12 blagajne:					
Gotovina dne 31. decembra 1900	48.407	19			
	4.857.748	44		4.857.748	44

(150) Celje, dne 31. decembra 1900.

Ta računski sklep z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjala in v redu našla.

Za nadzorstvo:

Dr. Josip Sernec l. r.
ravnatelj.

Lovro Baš l. r.
nam. ravnatelja.

Fran Lončar l. r.
tajnik.

Fran Ogradi l. r.
predsednik.

Dragotin Hribar l. r.
ud. nadzorstva.